

PEDRA SECA

Xavier Gual

EMPRESARI @xaviergual

RETORNAR DE L'ABANDÓ

Hi ha una tela d'aranya imaginària que s'escampa pel territori. És la que figuradament uneix desenes, centenars d'edificacions industrials que el temps ha anat deixant fora de joc, han entrat en desús i la ruïna se'n ha apoderat. Moltes d'aquestes construccions són sòlides, úniques, construïdes en moltes ocasions amb pedra noble, ben concebudes, amb un estil arquitectònic definit, fins i tot algunes són obres d'art o peces mestres d'algun arquitecte. Van declinant de forma constant, igual que moltes masies de bosc després de ser desamparades pels últims membres d'una família que hi van néixer i morir durant generacions. Totes tenen dos finals possibles, veure com la natura se'n torna a apoderar en una imatge entre trista i recuperadora, o bé el seu renaixement per tenir una segona vida ben diferent de la

primera. La reforma d'alguns d'aquests indrets, la seva transformació en una utilitat ben diferent, és un fenomen meravellós que va traient (a poc a poc) el cap. És encara minoritari i a contracorrent però en els darrers anys han anat sorgint com aquells bolets fora de catàleg que treuen el cap de forma inesperada. Enmig de la decrepitud i la deixadesa, de cop i en certes ocasions, surt una flor. O tot un ram florit enmig de grisos i marrons, com el Rec.o, que setze edicions després és una mostra irrefutable d'aquesta recuperació d'un barri sencer, regenerant edificis oblidats pels homes. No és una proposta nova però la seva veterania el converteix en paradigma d'èxit contrastat. Les històriques adoberies aplegades en un districte d'Igualada, quasi totes tancades perquè l'economia és cíclica i geogràfica i ambdós factors se'ls van

posar en contra, han fet aparèixer un festival de moda i restauració que és una rara avis. Un reciatat lleig i laxat encabeix una iniciativa de les més destacades de Catalunya pel seu concepte. I els seus organitzadors, amb aquell ànim tan propi dels que tenen ànima d'artista, ara caminen en direcció contrària als cànons típics de succés que menarien cap a pensar en la consolidació i la rendibilitat. Tot el contrari. Prefereixen no morir d'èxit, i han anunciat que els queden poques edicions més perquè volen que l'atracció efímera que han creat, altres la converteixin en permanent, com el Somiatruïtes, una proposta igualadina de restauració que desafia les per mi tronades estrelles Michelin. Mentrestant, suposem que els promotors de les «pop up de moda» es dedicaran a buscar altres reptes i tornaran a arriscar-se, la forma més genuïna de tro-

bar nous camins.

I de les vores del riu Anoia, no fa tant brutes i corrompudes, si anem cap al Cardener i el Llobregat amunt trobarem altres ruïnes cosines de les reviscudes del barri del Rec: les colònies tèxtils. N'hi ha moltes i de tots estats. Totes respirant amb dificultat com una carpa quan és fora de l'aigua. Algunes resisteixen sense saber com, i d'altres van veient com els matolls entren per les esquerdes. Una fàbrica o dues on hi havia els telers, museus concebuts amb calçador que han devorat ajudes públiques sense obtenir-ne retorn... i el Konvent. Entre maons vistos, envans tombats i normes d'ús que els estan asfixiant, allà baix segueixen. En una connexió d'aquelles que només l'art pot fer, aquests dies fan una proposta en forma d'exposició, anomenada *Espai de llocs*, que és un estimulador cop de puny a la boca d'estòmacs acomodats. Mostren emplaçaments del món desamparats i un cop més encarant la

dualitat: deixats per sempre o recuperats. Del primer, un poble que és el germà turc de Peguera, i del segon, un edifici de voltes oblidat a Croàcia que ara és un celler vinícola. Si no sou a temps d'anar-hi, podeu buscar per on pugueu (o sigui, a Internet) el reportatge *Abandonat?*, de Julia Clay i Geppe Monrós, amb imatges i reflexions sobre la màgia o el dolor (segons els casos) de tantes construccions úniques que esperen un segon destí. O bé un primer humà que hi retorna, tomba la porta d'entrada i comença a pensar què hi pot fer, o bé herbes, mates i arbres tornaran a portar-hi l'ordre natural. Veure tantes pedres i ciment sense vida és un record de fracassos i un avenç de com serà el món quan el nostre gènere no hi sigui. Són múltiples formes de mirar el passat per imaginar el futur i fer-lo realitat. Com uns genials il·luminats d'Igualada que diuen (i ho faran) voler endur-se la seva llum cap a una altra banda. La buscarem.

«COM ELLES»

A ESTONES

Carles Duarte i Montserrat

POETA

En una de les seves conferències a la Universitat de Harvard, Jorge Luis Borges es considerava essencialment un lector i reconeixia que el que havia llegit era molt més important que el que havia escrit. M'hi fa pensar *Com elles*, el darrer llibre de Mireia Vidal-Conte, una de les veus més sòlides, valentes i originals de la poesia catalana. *Com elles* neix d'un espectacle literari concebut per Mireia Vidal-Conte conjuntament amb Sebastià Portell i amb la participació decisiva de Marc Romera i Odile Arqué, que hi compartien amb Mireia la lectura dels textos i que

l'acompanyen ara en l'edició del volum amb un epíleg i un pròleg. A *Com elles* trobem una recopilació de lectures predilectes de Mireia Vidal-Conte, poemes d'autores nascudes al segle XX. No es tracta d'una antologia feminista, sinó d'una selecció d'algunes de les millors veus de la literatura del segle XX que comparteixen la condició de dona. Romera al seu prefaci ho explica amb claredat: «No ha volgut fer una tria a partir del gènere, sinó que ha volgut entrar en el gènere i un cop dintre n'ha fet una tria a partir del valor literari» i qualifica l'obra de «monument irrefutable a la literatura», mentre que Arqué, a la seva cloenda, s'hi refereix com a «matèria poètica sense concessions, d'una intensitat insondable». Resseguir les pàgines de *Com elles* és una experiència fascinant, enlluernadora. Ens hi colpeixen reflexions des de la consciència de l'escriptura, com a Hilde Domin («La meua escriptura damunt teu/ és com un signe a l'arena/ que qualsevol vent nocturn l'esborra») o a Muriel

«No es tracta d'una antologia feminista, sinó d'una selecció d'algunes de les millors veus de la literatura del segle XX que comparteixen la condició de dona»

«Neix d'un espectacle literari concebut per Mireia Vidal-Conte conjuntament amb Sebastià Portell i amb la participació de Marc Romera i Odile Arqué»

Rukeyser («encara que m'hagin calgut tots aquests anys/ i crepuscles per arribar a tu, enllà dels que moren, jo sé/ que vinc amb la paraula viva»). Però també les ombres d'una relació conflictiva amb l'existència, com a la uruguaiana Idea Vilariño («Este dolor de fuego quemando mis paredes./ consumiendo mis noches en su llama amarilla./ este dolor de grito desgarrado./ de luna destrozada. / Este dolor, mi vida, esta agonía./ Este dolor, mi cuerpo») o a la immensa i de vegades sorprenentment no prou reconeguda Fe-

lícia Fuster («El cap/em pesa com un món. I se'm desfulla./ La pell se'n va,/ ja no ens trobarem més./ Tinc fred. Tinc por. Tinc aquell fred/ immens que sols el cor/ mesura. El que no donen més que els vius./ El fred que no s'enterra./ Mai.» Mireia Vidal-Conte ens hi acostava figures internacionals com Adrienne Rich («Vols preguntar si em sento sola?/ Sí, és clar, sola/ com la dona que condueix per un país/dia rere dia, deixant enrere,/ quilòmetre rere quilòmetre,/ petites ciutats on hauria pogut aturar-se/ i viure i morir, sola»), Sylvia Plath («i aquesta/ lluentor de les boques dels cadàvers») o Teresa Rita Lopes («Tants ocells/ morts/ a la butxaca»), però alhora hi reivindica Zoraida Burgos («Oscil·la creixent la lluna sobre els màstils./ En l'últim discurs, fred, l'hivern es dissoldrà./ Pensament de mort, resignada certesa, glaç»), Antònia Vicens («A la memòria li han sortit arrels») o Maria Mercè Marçal («Com si em vingués de tu/ la carn, la sang/ de les paraules»).

COTXE DE L'ANY DELS LECTORS

ENTRA A LA PÀGINA WEB I PARTICIPA DE FORMA GRATUÏTA WWW.MEJORCOCHE.EPI.ES

COTXES SELECCIONATS COM A CANDIDATS PEL MES DE MAIG

COTXE DE L'ANY DELS LECTORS

Regió7

RENAULT KOLEOS

SUZUKI SWIFT

LAND ROVER DISCOVERY

VOTA I GUANYA
6 VALS BOSCH CATR SERVICE*
PER VALOR DE 200€
PER USAR EN QUALSEVOL DELS SEUS MÉS DE 600 TALLERS.
*VEURE CONDICIONS A LES BASES.

